

Teracüm ahval:

Yarbay Halit

Yazan: Bnb.
İshak Hakkı

Bin üç yüz yirmi üç senesinde Harbiyeyi ikmâl ederek Erkânı harbiye sınıflarına tefrik edilen 1224 senesini de muvaffakiyetle Erkânıharbiye mektebinde geçiren genç zabıt Bay Halit 1325 senesinde Erkânıharbiyei umumiyyeye merbut olarak bir harita komisyonu teşkil edildiğın görünce sanatkâr ruhunun yüksek arzusuna erkânıharblik unvan ve terakkisinin bütün lütuflarını feda ederek Erkânıharbiye mektebinden istifa ediyor ve topoğraf olarak harta komisyonuna giriyor. Hayata girdiği sıralarda kılınç ve şerefin kndisini götürmek istediği şahrahlı terk ederek plançetenin üzerine ince bir kalem ve küçük bir boya ile sanat ışığını dökmeğe koyulan ve bunu tercih eden teğmen Halit 1325 ve 1326 senelerindeki işlerle iyi ve yüksek bir topoğraf istidadı göstermiş 1327 Bulgaristan tahdidi hudut komisyonuna topoğraf olarak gönderilmiş bu işin bitmesiyle tekrar topoğraflığa dönen Teğmen Halit 1329 da Balkan harbine iştirak ediyor 1330 da tekrar Bulgar hududn tahdidi hudut komisyonunda topoğraf olarak bulunuyor. 1331 de

Yarbay Halit

Çanakkaledede çalışan Bay Halidi 1332 de yüzbaşı olarak Me-
raş civarında ve Cebellübnanda harta yaparken görüyoruz.
Daha sonra İstanbul civarında, Hendekte harta yapan Bay
Halidi mütarekenin acı günlerinde Anadoluya kaçan hartacı
kafilesile beraber görüyoruz. Sakarya harbine tekaddüm eden
günlerde Sakarya civarının yüz binlik hartasını büyük bir
gayretle yapup yetiştiren hartacı gurubu arasında, Yüzbaşı
Halit de vardı. Daha sonra 1328 de Yüzbaşı Halidi şark hu-
dudunun tahdidi için topoğraf olarak Sarıkamışa gitmiş bu-
luyoruz. 1329 da Trabzonda harta yapan Bay Halit 39 ve 40
senelerinde posta kumandanı olarak İzmir mıntakasinda çalış-
maktadırlar. 1924, 25 senelerinde binbaşı olan Halit boğazlar
gayri askeri menatıki tahdit komisyonunda topoğraf olarak
bulunuyor. 1926 da Çankırıda çalışan Bay Halit 1927 sene-
sinde Irak tahdidi hudut komisyonuna giden postanın komu-
tanıdır.

1928 de Avrupaya fotoğrametri tahsiline giden Binbaşı
Halit bir sene kadar Fransada ve altı ay kadar da İsviçrede
fotoğrametri tahsili gördükten sonra avdette Söke mıntakında
arzî fotoğrametri işlerinde çalışıyor, ve artık bundan sonra
ayrılıncaya kadar Fotoğrametri şubesinin müdürü olarak
bulunuyor.

Yarbay Halit hartacılığın memleketimizde ilk teşekkülü
zamanlarında intisap edenlerden olup daha ilk zamanlardan
itibaren hususî bir istidat ile mütemayiz bulunanlardandır.
Aslında topoğraf olan Yarbay Halit bir müddet nirengide de
çalışmış ve fotoğrametri tahsili ilede hartacılık bilgisini ge-
nişletmiştir.

Cümhuriyetten sonraki devirde hartacılığın bütün terakki-
yatına safha safha, adım adım iştirak etmiş ve hemen her

safhasında da kendisinin bir iş ve hizmet hissesi bulunmuştur.

Tahdidi sinne uğrayarak tekaüd edilen bu arkadaşımızla hartacılar ailesi en eski arkadaşlarının birinden uzaklaşmış bulunuyor. Yarbay Halit bir çekirdek, bir nüve olarak kuruluşun gördüğü hartacılığın son terakkiyatına da ve yüksek derecesine de şahit olmuş olarak huzurla, ve fahrile aramızdan ayrılıyor.

1934 de Parisde toplanan beynelmilel fotoğrametri kongresine giden heyetle beraber bulunan Yarbay Halit bizim fotoğrametrideki kudret ve mevkiimizi dünyanın diğer büyük ve müterakki memleketlerle mukayese imkânı bulmuş ve Fotoğrametri şubesi müdürü sıfatile bizdeki mevcudiyetten en büyük hazzı ve gururu duymak bahtiyarlığını tatmıştır.

Bütün hayatı mesaisi muvaffakiyet silsileri, terakki ve inkilâp kademelerile daima yükselme yolunda geçen Yarbay Halidin hem hayat mesaisi, hem de neticei mesaisi şayanı gıptadır ve aramızdan bu zarurî ve kanunî ayrılışı ancak zahiri bir ayrılıştır. Eserleri ve tesirleriyle o daima aramızdadır ve hartacılık tarihinde daima yaşayacaktır.
